

dület megalapozását és a történet értelmét keresve a kereszténység értékét fedezte fel. A végső következtetés is, amelyre eljutott, megegyezik a keresztény világnézettel: a kozmikus energia, amelynek hullámai megszakítás nélkül követik egymást az idő-

ben, s amely az embert létrehozta, nem egy pusztá erő megfejthetetlen áradása, hanem egy Szeretet megnyilvánulása, amely, hogy megoszthassa a saját életének bőségét, mérhetetlen előkészítések után viszonyba állította magátval az embert.

A KIS ÚT

„Sok keresztény van, ki azt sem tudja, hogy miért él a világon... Istenem, miért is helyeztél ide a világba? — Hogy üdvözítselek. — És miért akarsz üdvözíteni? — Mert szeretlek... Mily jó, mily nagy dolog Istent megismerni, szeretni, szolgálni. Ez az egyetlen tennivalónk a földön. Elvesztett idő, amit másra fordítanunk... A halál óráján mennyire sajnáljuk majd az időt, amelyet hasztalan fecsegésre, élvezetekre, semmittevésre fordítottunk a helyett, hogy megtettük volna a magunkét az önmegtartadásban, imában jócselekedetekben...

Gyermekeim, milyen szomorú ez! A keresztények háromnegyed része csak azon dolgozik, hogy eleget tegyen testének, ennek a hullának, mely el fog rothadni a földben, de nem gondolnak szegény lelkükre, amelynek vagy örökre boldognak, vagy örökre szerencsétlennel kell lennie. Nincs belátásuk és józan ítéletük! Ez megdöbbentő!...

A jó keresztények, akik dolgoznak lelkük megmentésén és üdvösségükön, mindig boldogok és megelégedettek. Már előre élvezik a mennyország örömét és boldogok lesznek az egész örökkévalóságon át... Ime egy jó életszabály: csak olyasmit tenni, amit nyugodtan följáánlhatunk a jó Istennek...

Látjátok gyermekeim, gondolni kell rá, hogy van lelkünk, amelyet üdvözíteniünk kell és van örökkévalóság, mely ránk vár. A világ, a gazdagság, gyönyörök, tisztelet elmúlnak; a mennyország és pokol nem múlik el soha. Tehát legyünk ébren!

A szentek nem kezdték mindig jól, de mind jól végezték. Mi rosszul kezdtük, végezzük legalább jól és egy napon majd találkozunk velük az égben.”

(Vianney Szent János, Monin-Vác: Szól az Arsi Szent 31—34.)

Sokszor különös gondolatom jön, ha a nagy város forgatagában járok. Mi lenne, ha égi közlekedési rendőrként valami titokzatos vörös fénnel leálíthatnám az autókat, villamosokat, a járdákon siető embereket? Milyen választ kapnék, ha mindegyiket megkérdezném: hová sietsz? Munka, kötelesség, szórakozás, pihenés, gyógyulás és mi minden egyéb hajt, siettet bennünket. De kapnék-e ilyen választ: az Isten felé sietek, keresem a lelkem üdvösségét! Az utcán rohánók nem állíthatják meg, de a KIS ÚT-on járók engedjék meg, hogy az arsi Plébános nagyszerű szavait adjam ajkukra: „Istenem, miért is helyeztél ide a világba?” Ugy-e, hogy üdvözíts? azért mert szeretsz?

Valami ilyesmit hallottunk egyszer az első hittanórákon, lelkigyakorlatainkat szent Ignác nyomán mindig ezzel a „fundamentális” elmélkedéssel

kezdtük. Most az utolsó elmélkedésünk, amellyel Vianney szerint tanulunk a KIS ÚT-on járni, ez legyen: „Mily jó, mily nagy dolog Istent megismerni, szeretni és szolgálni.” Akik a vallást csak újabb, itt-ott szinte fölösleges tehernek érzik egyéb kötelességeik mellett, azoknak alapvető hiba van a vallásosságukban. Az Isten szolgálata édes és jó! Ez ad egységes irányt az egyébként céltalan, ide-oda kapkodó, iránytalan rohanásnak. Nem új terhet jelent, hanem könnyebb tesz minden egyéb terhet. Világosságot visz a sötétségbe, erőt a fáradtságba, édességet a keserűségbe; vidámságot oda, ahol egyébként szomorúak volnánk. A mi vallásunkat, az evangéliumot így fogalmazza szent Pál: „Isten ereje az minden hívőnek” (Róm. 1, 16). Aki ezt nem érzi, az talán megmaradt keresztény keretek között más vallás szerint él. Megma-

radt régi vallásának kagylóhéja, de nincsen benne élet. Használja talán még az evangélium szavait, de elvesztette már a szellemét. Az értelem és a lélek ismeretlen maradt számára.

„Ez az egyetlen tennivalónk a földön. Elvesztett idő, amit másra fordítunk.” „Keressétek elsősorban Isten országát s annak igazságát, és ezeket is mind hozzákapjátok” (Mt. 6, 33.) — halljuk minden évben egyszer a vasárnapi evangéliumban. S ha ennek ellenére úgy érezzük, hogy nincsen meg mindenünk, akkor ne gondoljuk azt, hogy az evangéliumban is vannak üres nagy szölamok, amelyek gyakorlatilag nem valósíthatók meg vagy nem valósulnak meg szószerint. Inkább azt nézzük meg: valóban első helyen keressük-e az Isten országát?

Kérem most azokat, akik az Isten felé vezető KIS ÚT-at járják, vegyék komolyan minden idők egyik legnagyobb Lelkipásztorának kijelentését. Vegyenek elő egy darab papírt és ceruzát. Legyen „belátásuk és józan ítéletük!” Írják föl pontosan, mennyi időt fordítanak az Isten szolgálatára, lelkük üdvösségére. Ezt a papírt egyik oldalára írják. A másikkra az kerüljön: mennyit dolgoznak a földi megélhetésért, mennyit esznek, isznak, alsznak és szórakoznak? Ha betegek, akkor mennyi időt szánnak a gyógyulásra? Úgy gondolom, nem túlzok — bocsássanak meg a közönséges példáért —: ha az átlag ember annyi időt szánná lelkének rendbentartására, mint a cipőjére vagy a hajviseletére — akkor nem volna elkárhözött.

Még ne tegyék félre a ceruzát! Egy másik tanulságos számítást is csinálhatnak. Bocsássák meg Vianney Szent Jánosnak, hogy „hullá”-nak nevezi a testét. Neki megbocsáthatjuk, mert a saját hullájával sokkal szigorúbban bánt, mint a másokéval. Enni csak egy kis tejet, meg egy-két penészes krumplit adott neki, de verést annál többet. Néha meg is dicsérte: Jó hulla vagy, ha egy-két órát alszol és keveset eszel, bírod az egésznapos gyónatást. — A túlzást csak magának engedte meg, másoknak nem. Kifejezetten hirdeti, hogy nem volna jó, ha egy munkás egész éjjel imádkoznék vagy dolgozó leány böjtölne és így másnap nem volna elég erejük a kötelességteljesítéshez.

Kevés embernek volt akkora „élet-

tapasztalata”, mint aki ezt írta: „A keresztyének háromnegyed része csak azon dolgozik, hogy eleget tegyen testének, ennek a hullának, mely el fog rothadni a földben...” Mi a keresztyének melyik csoportjához tartozunk? Szent János beosztása a háromnegyed többséghez sorolna minket is? E kérdést nem áhitattal, kegyesen, hanem józanul és okos belátással kell elintéznünk! Megfigyeltük-e, hogy az arsi Plébános, akinek a szavaiból egyébként igazán nem hiányzik a kenet, itt csupán a „belátás”, „józan ítélet” és a „megdöbbentő” szavakat használja, amikor annak eldöntését sürgeti, hogy mennyit tegyünk testünkért és mennyit „szegény lelkünk”-ért?

Lelkünk üdvösségének munkálása egyúttal az üdvösség boldogságának elővételezése is. Minden munkában, amelyet lelkünkért teszünk, előre élvezhetjük az örömet, amely jutalomként reánk vár. Ezért alkalmazzuk cselekedeteinkre az ajánlott jó élet-szabályt: „Csak olyasmit tenni, amit nyugodtan följajánlhatunk Istennek.” Amit itt neki ajánlottunk, Érette tettünk, azt átmentettük az örökkévalóságba. Legyünk rajta, hogy földi értékeinknek, kincseinknek, örömeinknek örök értéket biztosítsunk. Ne hagyjuk azt, ami nekünk kedves pusztni e múltó világgal, hanem mentjük át Annak világába, akinél „nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak.” (Jak. 1, 17.) Az örök élet gondolata nem foszt meg bennünket földi kincseinktől és örömeinktől, hanem emberi értékeinket átmenti az örökkévalóságba és így azoknak örök értéket biztosít.

Ha az emberek a temető kapuján olvassák a nagy szót: „Föltámadunk” — nem annak egyedülálló vigasztalására gondolnak, hanem csak a temetőt, az elmúlást, a porladást látják mögötte. Így vannak sokan a nagyszerű szavakkal, amelyek mennyországról, örök életről, nem szűnő boldogságról beszélnek. Nem a szavak igazi értelmét hallják, hanem csupán fenyegetésnek veszik, mert talán egy-két bűnös földi örömtől akarnak eltiltani. Pedig vallásunk nem a földi élet szép örömeitől akar megfosztani bennünket, hanem igazán arra tanít, hogyan menthetjük át örömeinket az örökkévalóságba, hogyan tehetünk szert el nem múltó, igazi örömökre. A

vallás megtanít bennünket helyesen örülni. Olyan örömekre akar bennünket eljuttatni, amelyek elvesztésétől soha nem kell félnünk.

Föltámadás, örökkévalóság, mennyország, örök élet, ezek soha nem jelenthetnek fenyegetést, veszteséget azok számára, akik a KIS ÚT-on járnak. A szentek azok voltak, akik igazán tudtak örülni, okosan és helyesen tudtak örülni. Ők „sem kezdték mindig jól, de mind jól végezték.”

Lépjünk mi is nyomukba és tanuljuk meg tőlük, hogyan állandósíthatjuk a földi élet szép örömeit, hogyan tehetjük azokat örökkévalóvá. Az utolsó számítás, amelyet a nagy arsi Szám-tantanár szerint elvégzünk ez legyen: életem eddigi örömeiből mennyi menthet őt az örökkévalóságba. Ezentúl azután csak olyan örömeiket keressünk, mint a szentek. Így velük együtt mi is jól végezzük, amikor „egy napon majd találkozunk velük az égben”.

Rajz Mihály

NAPLÓ

MAXIMILIAN KOLBE lengyel minorita élete és halála a legérdekesebb modern katolikus karrierek közé tartozik. 1894-ben született Lodzban. Középiskolái elvégzése után lépett be a minorita rendbe. Rómába küldték főiskolára. Ott szerezte meg a teológiai doktorátust és ott szentelték pappá is.

Kora ifjúságától kezdve nagy tisztelője volt a Szeplőtelenül Fogantott Szűznek. És apostoli hév fűtötte: minél többet tenni az emberekért és az emberek között Isten országáért a Boldogságos Szűz segítségével. Mint fiatal novicius ezt a fohászt választotta élete jelmondatául:

— Mindent bírok Vele, aki erőt ad nekem a Szeplőtelen által.

Lengyelországba 1919 után kerül vissza Rómából. Krakóba helyezik. Fiatal professzorként kezdi pályafutását az ősi város teológiai főiskoláján. Arról álmodik, hogy minél több művelt főt, kitűnő papot, lelkipásztort adjon egyháznak és népének.

Pályafutásának azonban — legalább is annak, amit kezdetben elképzelt magának — hamarosan vége szakad. Orvosai megállapítják: egészségileg nem bírja a munkát a katedrán. Eltanácsolják. Alig indult: máris kudarc az osztályrésze.

A fiatal tanárnak az a válasza, hogy felajánja magát, életét, ha az Úr úgy kívánja, halálát is, a lelkek üdvéért, Isten és a Szeplőtelen Szűz dicsőségéért.

Hogy betegségében se maradjon tétlenül, Grodnowban 1924-ben egy kis lapot indít, „Niepokalana”, a Szeplőtelen címmel. Először néhány száz, aztán egy-két ezer, majd rövidesen tízezerrel is több példányban jelenik meg. Mikor a lap eléri a százezres példányszámot, Varsó mellett egész katolikus sajtótelepet rendez be Kolbe atya. Ekkor már számos folyóirat és egy napilap kerül ki a sajtóközpont rotációs gépei alól. Munkatársak, munkások hada dolgozik körülötte.

Mikor a Niepokalana példányszáma eléri az egymilliót, Maximilian Kolbe néhány munkatársával együtt felkerekedik és elmegy — Japánba misszionáriusnak. Nagaszaki mellett egy kis faluban telepednek le.

A hatalmasra fejlődött sajtótelep és a mellette létesített kolostor, a Niepokalanów gondjai többször visszaszólítják Lengyelországba. Új indítások, új alapítások jelzik minden látogatását. Többek között katolikus filmstudiót létesít.

Utolsó látogatásáról azonban nem tud visszatérni Japánba. Hazája felett egyre sűrűbb felhők tornyosulnak. Kitör a háború...

Ezerkilencszázharminckilenc szeptemberében, amikor a hitleri hadak tűz és vérözönnel borították el Lengyelországot és egyre nagyobb részeket hasítottak le a Rzezcpospolita testéből, egy napon — pontosan 19-én — a Szeplőtelen Szűzről elnevezett központ, a Niepokalanów előtt zöld ponyvával lefedett német katonai autóbuszok jelentek meg. A „látogatás” eredménye az lett, hogy a szerzeteseket elvitték. Csupán néhány hónap múlva tértek vissza Oranienburgból.